

PATVIRTINTA
Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
direktoriaus 2020 m. vasario 17 d.
įsakymu Nr. V-37

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau – Progimnazija) Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) sudarytas vadovaujantis 2012 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-1268 („Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“).
2. Aprašu siekiama padėti Progimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti mokyklos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.
3. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Progimnazijoje sąlygas.
4. Apraše vartojamos sąvokos:

Igaliotas asmuo – direktoriaus paskirtas asmuo (direktoriaus pavaduotojai ugdymui, socialinis pedagogas, psichologas), pagal kompetenciją dalyvaujantis taikant poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams.

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Progimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Progimnazijos mokinio elgesio taisyklėse.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Progimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Progimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Progimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

5. Siekiant užtikrinti Progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą pagal poveikio priemonių taikymo tvarkos nustatytas sąlygas, toliau numatyti darbuotojai gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

5.1. Pedagogai:

5.1.1. pildyti mokinio elgesio pažeidimo aktą;

- 5.1.2. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 5.1.3. iškviešti Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį (direktoriaus pavaduotojus ugdymui, socialinį pedagogą, psichologą).
- 5.1.4. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 5.2. Visi mokyklos darbuotojai:
- 5.2.1. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.
6. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.
7. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai išnaudotos visos kitos galimos priemonės ir švietimo pagalbos teikimo galimybės (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.
8. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę klasės vadovas, dalyko mokytojas tą pačią dieną žodžiu informuoja Progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrių ir (ar) teritorinę policijos įstaigą.
9. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir Progimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu fiksuojami raštu mokinio elgesio taisyklių pažeidimo akte.
10. Progimnazijos darbuotojas, įtaręs, kad mokinyss Progimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi remtis Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimo 2002-04-02 d. įsakymu Nr. 437 („Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu“) ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos:
- 10.1. nedelsdamas informuoja Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotus asmenis, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje;
- 10.2. nedelsdamas informuoja vaiko atstovus pagal įstatymą apie pagrįstus įtarimus;
- 10.3. informuoja vaiko atstovus pagal įstatymą apie institucijas, teikiančias, sveikatos priežiūros paslaugas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą;
- 10.4. Progimnazijos pedagoginis darbuotojas, įtaręs, kad jų mokyklą lankantis vaikas Progimnazijos teritorijoje yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:
- 10.4.1. suteikia vaikui pirmąją pagalbą, o kai reikia skubios medicinos pagalbos, kviečia greitąją medicinos pagalbą;
- 10.4.2. nedelsdamas informuoja Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotus asmenis, taip pat visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą Progimnazijoje.
- 10.4.3. Progimnazijos vadovas ar jo įgalioti asmenys apie įtarimą, kad vaikas yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, skubiai informuoja apie tai vaiko atstovus pagal įstatymą.
- 10.5. Progimnazijos vadovas ir jo įgalioti asmenį užtikrina, kad būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta vaikams, vartojantiems narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba vaikams, vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisėsaugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.

III. MOKINIO ELGESIO PAŽEIDIMO AKTO PILDYMAS NETINKAMAI BESIELGIANČIAM MOKINIUI

11. Užpildytas elgesio pažeidimo aktas perduodamas socialiniam pedagogui. Socialinis pedagogas informuoja klasės vadovą apie gautą (-us) aktą(-us).
12. Klasės vadovas apie mokinio elgesio taisyklių pažeidimą ir jo užfiksavimą informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).
13. Mokinys, surinkęs tris elgesio pažeidimo aktus, kartu su tėvais ar globėjais yra kviečiamas į Vaiko gerovės komisijos posėdį.

IV. UGDYMOŠI VIETOS PAKEITIMAS

14. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.
15. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Progimnazijos vadovo paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.
16. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama Progimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

V. MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

17. Progimnazijos darbuotojas gali išsikviesti Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.
18. Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

VI. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

19. Jeigu Progimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Progimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Progimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.
20. Progimnazijos darbuotojas ir (ar) Progimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.
21. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Progimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – Progimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškęjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.
22. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Progimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.
23. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Progimnazijos vadovo paskirto Progimnazijos darbuotojo.

VII. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

24. Progimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:
- 24.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
 - 24.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
 - 24.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
 - 24.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Progimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;
 - 24.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
 - 24.6. atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Progimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos. Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Progimnazijos patalpoje, prižiūrimas Progimnazijos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokyklos renginio arba išvykos metu pašalintą mokinį pasiima jo įstatyminiai atstovai (apie tai juos informavus) arba bent vienas iš jų.
25. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui, vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose.
26. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:
- 26.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
 - 26.2. mokinį vedant už rankos;
 - 26.3. guodžiant mokinį;
 - 26.4. pasveikinant mokinį;
 - 26.5. padedant neįgaliam mokiniui;
 - 26.5. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;
 - 26.6. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
 - 26.7. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;
 - 26.8. teikiant pirmąją pagalbą.
27. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:
- 27.1. naudojami kaip bausmė;
 - 27.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Progimnazija, norėdama taikyti Aprašo numatytas poveikio priemones, turi:
- 29.1. supažindinti mokinius (pasirašytinai) ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų su šiuo Aprašu;
 - 29.2. įpareigoti Progimnazijos pedagoginius darbuotojus susipažinti su Aprašu ir taikyti poveikio priemones.
30. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti Vaiko gerovės komisijos posėdžio metu.
31. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Progimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.
-